

Пре отприлике две седмице сви медији су пренели вест како се председник владе „састао са представницима невладиног сектора, саслушао њихове предлоге и истакао да је дијалог предуслов демократски уређеног друштва, те да је неопходно наставити сарадњу владе и невладиног сектора.“. Осим овог штурог саопштења које одликује класични чиновнички стил стерилних владиних саопштења појавило се и неколико информација из уобичајено „добро обавештених извора“ као и доста информација које су непажљиво изнели (можда и денунцијација?) учесници састанка.

Добро обавештени извори Блица нас поучавају о садржини састанка. Тако сазнајемо да се премијер жалио на председника републике како га овај наводно „минира“ у проевропским напорима. [1] Добро обавештени извори Политике кажу да састанак није био „регрутација НВО у премијеров тим“, али да су два регрута поменута и раније: Лихтова и Вејвода. [2]

Далеко су садржајније информације које сазнајемо од намерно или случајно непажљивих учесника састанка. Од Маје Бобић сазнајемо да је премијер „представио организацијама цивилног друштва неке од најважнијих политика Владе Србије, поготово оне које се односе на европске интеграције, регионалну сарадњу, кључне проблеме у успостављању владавине права, реформу система безбедности...“. [3] Једнако корисна је и Јелена Милић од које сазнајемо да је премијер предствницима НВО поднео и „искрен преглед актуелно друштвено-политичког стања у Србији...
...али и врло занимљив преглед тога што се дешава у региону“.

[4] Соња Лихт нас поучава да неће изнети детаље садржине разговора са премијером јер они нису „јавна дебата“, па онда ипак каже да је премијер тражио подршку НВО за свој програм.

Пише: Бранислав Ристивојевић
понедељак, 01 јун 2015 15:18

Слично је поступио и Драган Поповић који је такође инсистирао да је садржина састанка тајна („...о детаљима разговора не сме се говорити“), па онда изнео неке његове делове. [5] Од Соње Лихт такође сазнајемо да ће премијер наставити да се састаје са њима и да тражи подршку. Можда најважнија информација са састанка коју нам даје Лихтова је чињеница да је премијер схватио да је потребна помоћ „реформском и проевропском курсу владе“ јер њега „не могу да изнесу само политички актери“,

[6]

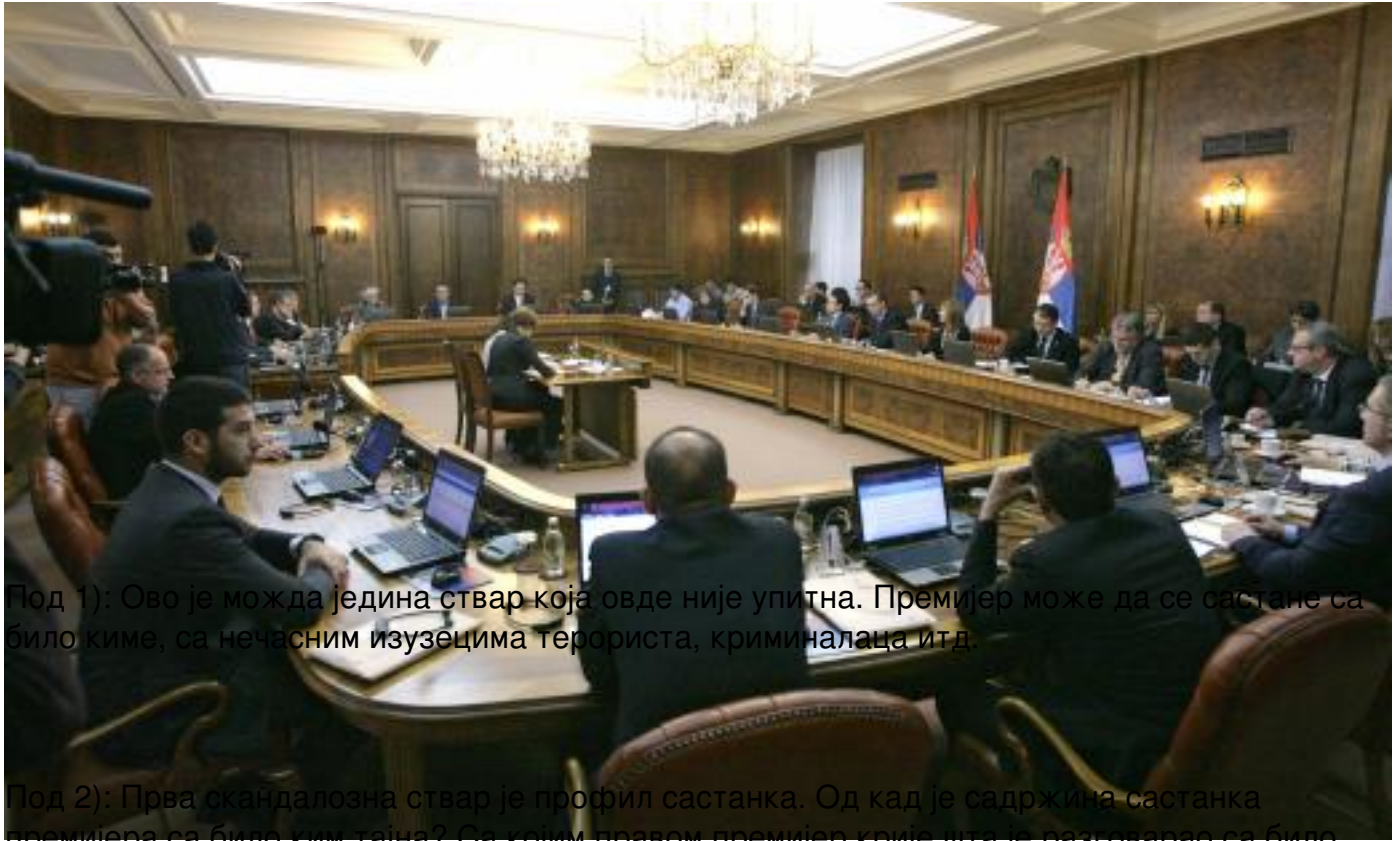
што је потврдила и Јелена Милић („...он то није експлицитно рекао, али мислим да се то некако имплицитно и подразумевало.“).

[7]

Све ове информације помажу да се реконструише слика садржине ова два сусрета и да се да његова оцена.

1. Несумњиво је да се премијер састао са првобираним представницима НВО; 2. Садржина састанка је била тајна; 3. На састанку је премијер поднео извештај о стању у земљи и региону; 4. На састанку је премијер изнео садржај садашње и предлог будуће политике владе; 5. На састанку је премијер затражио подршку за ову политику; 6. Влада ће бити реконструисана са два нова министра (Вејвода и Лихт); 7. На састанку је премијер денунцирао председника републике.

Питање на које желим да пружим одговор јесте на којим све местима се овај састанак и његова садржина косе са правним поретком Републике Србије? Одговор на ово питање по природи ствари нуди неке закључке.

Под 1): Ово је можда једина ствар која овде није упитна. Премијер може да се састане са било киме, са нечасним изузецима терориста, криминалаца итд.

Под 2): Прва скандалозна ствар је профил састанка. Од кад је садржина састанка премијера са било ким тајна? Са којим правом премијер крије шта је разговарао са било киме? Па није он газда у својој приватној фирми да па има приватне тајне. О томе говори прво Устав РС у члану 51. који каже „**Свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења...**“, који је разрађен чланом 9. Закона о влади према коме: „

Рад владе је јаван. Влада је дужна да јавности омогући увид у свој рад, према закону којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и пословнику владе.

“. Ово се по природи ствари односи на рад председника владе. Строго формално поступило се у складу са Пословником о раду владе који у тачки 93. каже да се јавност рада владе обезбеђује између осталог саопштењима за јавност. О овом састанку је издато саопштење.

Међутим, толико инсистирање учесника састанка на тајности са пуним правом рађа сумњу да је на састанку речено нешто што иначе не би смело. Иначе би о садржини сви рекли све без имало страха. Да није било разговора о нечем што учеснике састанка доводи у ситуацију да се осрамоте или, чак, да одговарају пред правним поретком или сведоче у неком поступку (политичком, кривичном...), не би се сви толико упињали да истакну како је садржина састанка тајна. Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја уређује могућности да се ограничи приступ информацијама од јавног значаја у члану 9. закона. Овај члан каже, између осталог, да се неће омогућити

остваривање права на приступ информацији од јавног значаја ако је „...информација...
... одређена да се чува као државна, службена пословна или друга тајна...
“. По ком то основу је садржај овог састанка државна тајна?

Под 3): Премијер се састаје са представницима НВО да им поднесе извештај о раду, што је заиста незамисливо у некој уредној држави. Извештаји о стању у свим нормалним државама се подноси парламенту. Тако и наш правни поредак претпоставља да се извештаји о раду владе подносе тамо где је и изабрана - у Народној скупштини. О томе говоре члан 99. Устава РС посвећен надлежностима исте, који у ставу 2. каже да Народна скупштина „**Бира владу, надзире њен рад...**“ и члан 124. који носи индикативан наслов „Одговорност владе“. Он каже да је „

Влада одговорна народној скупштини за политику владе, за извршавање закона, прописа и других општих аката Народне скупштине и за рад органа државне управе.

“. Нису ова правила случајно постављена. Она представљају начин на који представници народа контролишу и надзиру оне које су изабрали – владу. Онај ко те бира, њему одговара. А не оне ко те не бира. Упркос томе, премијер извештај подноси онима који нису никад прошли никакав тест народне воље, нити су икад у животу изашли на изборе, нити имају народну подршку - НВО.

Под 4): Премијер представља политику Владе НВО, што је из разлога изнесених под 3) већ оцењено као скандалозно. Устав РС у члану 123. о надлежности Владе каже да „**Влада утврђује и води политику...**

“, али већ у наредном 124. члану каже да је „

Влада одговорна народној скупштини за политику владе...

“. То значи да нема изношења/представљања политике Владе и оправдавања за њу било коме другоме осим Народној скупштини, нарочито ако је у питању нека будућа политика.

Пише: Бранислав Ристивојевић
понедељак, 01 јун 2015 15:18

Па ваљда прво треба Народна скупштина да Влади одобри неку политику, пре него што је она представи *urbi et orbi*. А не да за њу прво сазнају тамо неке НВО које немају никакве везе са онима које је изабрао народ – посланицима.

Под 5): Ово је можда и најскандалознија ствар коју смо сазнали захваљујући непажљивим учесницима састанка или намерним денунцијама истих. Влада има намеру да подршку за своју политику тражи од НВО! Из одредби Устава РС у члановима 99. и 124. које су већ наведене (а таман и да их нема у Уставу из разлога здраве памети) подршка за политику Владе се тражи тамо где је Влада и изабрана – у Народној скупштини. А не пред било ким другим. Таквим поступцима се дезавуише читав темељ на коме почива одговорност Владе као институт представничке демократије.

Народ излази на изборе и ту бира своје представнике. Ово зато што не може 7 милиона људи, колико има у Србији, да влада непосредно. Зато се бирају посланици као представници грађана, што не значи да грађани губе сувереност. О томе говори члан 2. Устава РС који каже да сувереност потиче од грађана и да је они врше *преко својих слободно изабраних представника*. Никоме други не може овај исти члан Устава, не може да *присвоји сувереност*

“ нити успоставити власт „

мимо слободно изражене воље грађана.

“. Из овог разлога не може премијер да тражи подршку од НВО за политику Владе. Ако би се ово десило онда би испало да су НВО узурпирале сувереност. Сувереност имају грађани, а врше је преко слободно изабраних представника. НВО нису њихови слободно изабрани представници, зато се од њих и не може тражити подршка за политику Владе, нити има било какве правне последице чињеница да ли они дају своју подршку истој или

не.

Слободно изабрани представници грађани су једини субјекти подршке Влади. Они је, као нека врста трансмитера суверености која припада грађана, подржавају (или не). Прво тако што је бирају, као орган који ће водити политику, а затим тако што је контролишу и надзиру, тако што им она подноси извештаје и тражи подршку за политику коју води. И на крају тако што је разрешавају када изгубе поверење у њу. Ово је зато што и народни представници - посланици нису у стању да управљају једном савременом државама која множином својим овлашћења и послова просто захтевају стручну и професионалну управу. Влада ће сама доносити политику којом ће управљати земљом, другачије би било непрактично.

Али она то не ради у своје име и за свој рачун, већ у име и за рачун Републике Србије, што опет следи из члана 124. Устава који говори о одговорности Владе који ту одговорност смешта у Народну скупштину. Ово стога што она није ничија приватна влада већ Влада Републике Србије. Ови постулати или начела представничке демократије би у свакој разумној земљи били дезависани, поткопани и срушени, ако би Влада извештаје подносила некоме ко није слободно изабрани представник грађана, и подршку за своју политику тражила од једнако неовлашћених субјеката. У овом случају НВО сектора.

„Још неко копа“ - узурпација суверенитета или Вучићева невладина влада

Пише: Бранислав Ристивојевић
понедељак, 01 јун 2015 15:18

